

Vergaderjaar 2009–2010

27 451

Koers BVE

Nr. 112

BRIEF VAN DE STAATSSECRETARIS VAN ONDERWIJS, CULTUUR EN WETENSCHAP

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 10 februari 2010

Op 9 april 2009 is tijdens het debat over de gevolgen van het crisispakket aan uw Kamer de toezegging gedaan uw Kamer te informeren over de ontwikkeling van het aantal deelnemers in het mbo als gevolg van de economische crisis (Handelingen Tweede Kamer, 2008–2009, 74–5846).

Op 3 december 2009 heeft uw Kamer van de staatssecretaris van Sociale Zaken en Werkgelegenheid, mede namens de minister voor Jeugd en Gezin, de minister voor Wonen, Wijken en Integratie en ondergetekende, de tweede voortgangsrapportage over het Actieplan Jeugdwerkloosheid ontvangen (Tweede Kamer, 2009–2010, 29 544, nr. 210). In deze rapportage staat de toezegging dat ik uw Kamer binnenkort zou informeren over de uitkomsten van het School Ex programma in 2009 en het vervolg in 2010.

Aangezien beide toezeggingen elkaar inhoudelijk sterk overlappen, kom ik met deze brief beide toezeggingen na. Eerst ga ik in op de resultaten van het School Ex programma in 2009, daarna op de realisatie van het aantal deelnemers in het mbo in 2009. Tot slot rond ik af met mijn voornemen het School Ex programma voor 2010 te verlengen.

Het School Ex programma:

Een van de maatregelen in het Actieplan Jeugdwerkloosheid is het zogenaamde School Ex programma. De doelgroep wordt gevormd door examenkandidaten in het mbo. Vanwege de economische crisis lopen met name zij het risico na het behalen van hun diploma werkloos te worden. Het doel van het School Ex programma in 2009 is:

- ervoor te zorgen dat 10 000 examenkandidaten in het middelbaar beroepsopleiding na het behalen van hun diploma een jaar langer doorleren om hun kansen op de arbeidsmarkt te vergroten;
- om gediplomeerde studenten die besluiten niet door te leren en die nog geen baan hebben, door te geleiden naar het UWV Werkbedrijf voor ondersteuning bij het vinden van een baan.

De inhoud van het School Ex programma bestaat op hoofdlijnen uit twee elementen. Allereerst een mobiliteitsregistratie (enquête) die in beeld brengt wat examenkandidaten na het behalen van hun diploma willen gaan doen: doorleren of werken en, indien men wil gaan werken, of men al een baan heeft. Ten tweede een opleidingsadvies van de school aan de examenkandidaten om deze te motiveren langer door te leren om het perspectief op een baan te vergroten.

In de praktijk worden de mobiliteitsregistratie en het opleidingsadvies door de mbo-instellingen tot één samenhangende aanpak samengevoegd. De MBO-Raad ondersteunt landelijk de mbo-instellingen bij de voorbereiding van de enquête in het kader van de mobiliteitsregistratie, registratie van resultaten uit de enquête en het doorleveren van gegevens van examenkandidaten aan het UWV Werkbedrijf als zij daar persoonlijk toestemming voor hebben gegeven.

In mei 2009 is de voorbereiding van het School Ex programma van start gegaan om nog vóór de zomervakantie van 2009 alle examenkandidaten te kunnen benaderen. Ondanks deze zeer korte voorbereidingstijd zijn de volgende resultaten behaald:

- Ruim 77 000 mbo examenkandidaten zijn met School Ex bereikt. Dat is ongeveer tweederde van alle examenkandidaten. Naar schatting zo'n 40% van de examenkandidaten heeft over zijn toekomstplannen een persoonlijk gesprek gevoerd met de school. Met name de meest kwetsbare jongeren zijn door de instellingen extra geïnformeerd. Daardoor hebben meer jongeren voor een vervolgopleiding gekozen.
- Op grond van de uitkomsten van de enquête was de verwachting dat er zo'n 10 000 extra studenten in schooljaar 2009–2010 zouden doormoeten, waarvan 1500 van niveau 1 naar niveau 2, zo'n 5000 van niveau 2 naar niveau 3 en zo'n 3500 binnen de niveaus 3 en 4. Inmiddels is duidelijk dat het aantal deelnemers in het mbo in de leeftijd van 18 tot 27 jaar (doelgroep School Ex) op peildatum 1 oktober 2009 daadwerkelijk met ruim 12 000 deelnemers is gestegen.
- Van de circa 16 000 examenkandidaten die twijfelden tussen verder doorleren of werken, heeft de helft toestemming gegeven om hun gegevens aan UWV Werkbedrijf aan te leveren. Dit is minder dan verwacht, met name als gevolg van de onbekendheid van het UWV Werkbedrijf onder jongeren.

Mijn conclusie is dat, ondanks de zeer beperkte voorbereidingstijd, het beoogde resultaat van het School Ex programma in 2009 in belangrijke mate is behaald.

Ontwikkeling aantal deelnemers in het mbo in 2009:

Uit de voorlopige telling van het aantal deelnemers in het mbo (inclusief groen onderwijs) op 1 oktober 2009 blijkt dat dit aantal met ruim 12 500 is gestegen ten opzichte van 1 oktober 2008. Uitsplitsing naar leeftijdscategorieën geeft het volgende beeld. In de leeftijd tot 18 jaar is sprake van een daling van het aantal deelnemers met circa 4500. Deze daling wordt veroorzaakt door een grotere doorstroom van gediplomeerden vmbo-tl naar havo in plaats van naar het mbo. Het aantal deelnemers in de leeftijdscategorie van 18 tot 27 jaar (de doelgroep School Ex) is met zo'n 12 000 gestegen. In de leeftijdscategorie vanaf 27 jaar is het aantal deelnemers met circa 5000 gestegen.

Behalve door de stijging van het aantal deelnemers wordt het effect van de conjuncturele ontwikkeling ook zichtbaar door deelnemers die overstappen van de beroepsbegeleidende leerweg (BBL) naar de beroepsopleidende leerweg (BOL) in het mbo. Uit de voorlopige telling blijkt dat het

aantal deelnemers in de beroepsopleidende leerweg per 1 oktober 2009 met ruim 10 000 is gestegen ten opzichte van 1 oktober 2008.

Vervolg School Ex in 2010:

Al blijft de ontwikkeling van werkloosheid met onzekerheden omgeven, naar verwachting neemt in 2010 de werkloosheid nog toe (CPB Nieuwsbrief, december 2009). Tevens blijkt dat de jeugdwerkloosheid onder jongeren met een lagere opleiding of geen diploma beduidend hoger is t.o.v. jongeren met een hogere opleiding. Daarom heb ik het besluit genomen om School Ex in 2010 voort te zetten.

Uit de tussentijdse evaluatie blijkt dat de uitvoering van het School Ex programma in 2010 op de volgende onderdelen beter kan:

- Reeds in februari 2010 starten. Hierdoor is er meer tijd voor voorbereiding en uitvoering zodat meer examenkandidaten bereikt kunnen worden en in samenhang hiermee de gemiddelde respons per mbo-instelling verhoogd kan worden.
- Versterken samenwerking tussen werkpleinen en mbo-instellingen met als doel dat meer examenkandidaten die nog geen werk hebben en/of twijfelen over verder leren of werken met UWV Werkbedrijf/werkpleinen afspraken maken over ondersteuning.

De voorbereiding voor School Ex in 2010 is inmiddels gestart door de MBO Raad en UWV Werkbedrijf, in samenwerking met OCW en SZW.

De staatssecretaris van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap,
J. M. van Bijsterveldt-Vliegenthart